

PORÓWNANIA 6, 2009

CZASOPISMO POŚWIĘCONE
ZAGADNIENIOM KOMPARATYSTYKI LITERACKIEJ
ORAZ STUDIOM INTERDYSCYPLINARNYM

comparis@amu.edu.pl

KOMPARATYSTYKA I STUDIA POSTKOLONIALNE II

SPIS TREŚCI

KOMPARATYSTYKA - STUDIA POSTKOLONIALNE

Timothy Brenna, <i>Humanizm, filologia i imperializm</i> (Przeł. E. Kledzik, D. Kołodziejczyk).....	9
Anna Zelenková, <i>Studia Wschód - Zachód w kontekście współczesnej komparatystyki</i> (Przeł. A.F. Kola)	39
Alison Rieke, <i>Frankoński postkolonializm z Europy Wschodniej</i> (Przeł. E. Kledzik)	47
Tamás Scheibner, <i>Okres postkolonialny czy postkolonialna Europa Wschodnia i Środkowa</i> (Przeł. A. Czóvek)	65
Magdalena Koch, „My” i „Oni”, „Swój” i „Obcy”. Bałkany XX wieku z perspektywy kolonialnej i postkolonialnej	75

POSTKOLONIALNA EUROPA ŚRODKOWA

Dariusz Skrczewski, <i>Polska skolonizowana, Polska zorientalizowana. Teoria postkolonialna wobec „innej Europy”</i>	95
Krystyna Kardyni-Pielikánová, <i>Na marginesie postkolonialnych odczytań w relacjach polskiej i czeskiej literatury</i>	107
Tibor Žilká, <i>Postkolonializm pod postacią postmodernizmu w literaturze słowackiej</i> (Przeł. M. Lemańczyk i L. Vitová)	121
Agata Lisicka, <i>(Post)kolonialne miasta Europy Środkowej</i>	137
Emilia Kledzik, <i>Prowincja w najnowszej literaturze polskiej i niemieckiej oraz współczesnych polonistycznych i germanistycznych badaniach literackich</i>	149

FEMINISTYCZNA PERSPEKTYWA TEORII POSTKOLONIALNEJ

Barbara Czapik-Lityńska, „Uwikłane w przemoc”. Źensko pismo - dyskurs emancypacyjny i krytyczny z perspektywy teorii postkolonialnej	165
Dobrochna Dabert, <i>Kwestie kobiece w czeskiej i słowackiej refleksji filmowej po roku 1989</i>	179
Agnieszka Matusia, <i>Kolonialna tancerka w Orgii Lesi Ukrainki</i>	197

TOŻSAMOŚĆ I DIALOG

Mieczysław Dąbrowski, <i>Wokół stereotypów polskości i niemieckości. Rudnicki i Załuski</i>	211
Wolfgang Schloßt, <i>Na tropach polsko-ukraińskiego dialogu: uwarunkowania i arenę dyskursu międzykulturowego w latach 1946–1989</i> (Przeł. E. Kledzik)	225
Wiera Ocheli, <i>Społeczne i kulturalne stosunki Polski i Gruzji w XVI–XVIII w.</i>	239
Hanna Cisek, <i>Wielka idea a budowanie jedności i tożsamości narodowej Greków</i>	245
Piotra Rudkowskiego, <i>Od identyczności do sobornosti. Kilka uwag z powodu dyskusji wokół białoruskiej tożsamości</i> (Przeł. I. Blotskaya)	255

PUNKTY WIDZENIA

Dipesh Chakrabarty, Od <i>Subaltern Studies</i> do <i>Provincializing Europe</i> : kilka postkolonialnych refleksji na temat historii (Przeł. E. Kledzik)	263
György Sipőr, <i>Dwie mentalności Europy Środkowo-Wschodniej z punktu widzenia państwościi</i> (Przeł. W. Kasprzak)	271

RECENZJE

Halina Janaszek-Ivaničková: Kilka uwag o kwestii żydowskiej w Słowacji i w Polsce. Na marginesie książki Barbary Suchoń-Chmiel, <i>Spóźnione spowiedzi, czyli autobiografie uwikłanych w historię pisarzy słowackich XX wieku</i> (Barbara Suchoń-Chmiel, <i>Spóźnione spowiedzi czyli autobiografie uwikłanych w historię pisarzy słowackich XX wieku</i>). Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2007, ss. 214). – Anastasia Chatzigiannidi: Miłość (anty)narodowa. Erotyka i tożsamość w XIX-wiecznej Grecji (Mairi Mike, <i>Erōs (ant)ethnikos. Erōtikē Epithymia kai Ethniki Tautotítē ton 19° aiōna</i> . Polis, Ateny 2007). – Agnieszka Matusiak: „Wszystko, co jest lub było sztuką, może stać się kiczem” (Tamara Gundorova, <i>Kitč i literatura. Travestiji</i> . Wyd. „Fakt”, Kyiv 2008, ss. 280). – Emilia Kledzik: Poeta i władza (Anna Artwińska, <i>Poeta w służbie polityki. Instrumentalizacja Mickiewicza w PRL-u i Goethego w NRD</i> , Poznań 2008, ss. 266). – Dobrochna Dabert: <i>Praska Wiosna 1968 (Pražské jaro 1968. Literatura - film - média. Materiály z mezinárodní konference pořádané Literární akademii za spolupráce s Městskou knihovnou Praha 20. - 22. května 2008. Literární akademie (Soukromá vysoká škola Josefa Škvoreckého)</i> , Praha 2009, ss. 388)	287

PRZEGLĄDY, OMÓWIENIA

Myroslav Škandrij, <i>V obijmach imperiji Rosijs'ka i ukrajins'ka literatury novitn'oji doby</i> , Wyd. „Fakt”, Kyiv 2004, ss. 494 (Ryszard Kupidura). – <i>History of the Literary Cultures of East-Central Europe: Junctures and Disjunctions in the 19th and 20th Centuries</i> . Volume I, II, III. Eds. Marcel Cornis-Pope and John Neubauer. John Benjamins Publishing Company. Amsterdam-Philadelphia 2004, ss. 512; 2006, ss. 512; 2007, ss. 522 (Miloš Zelenka). – <i>Obraz minulosti v současné české a polské literatuře / Obraz przeszłości we współczesnej literaturze czeskiej i polskiej</i> . Sborník z mezinárodní vědecké konference / Materiały z międzynarodowej konferencji naukowej. Slezská universita v Opavě, Fakulta filozoficko-přírodovědecká, Ústav bohemistiky a knihovnictví. Wydawnictwo Naukowe „Śląsk”, Katowice – Opava 2006, s. 484 (Martyna Lemańczyk). – <i>Od teorii jazyka k praxi komunikace. Sborník prací členů Katedry českého jazyka a literatury</i> . Daniel Bina, Miloš Zelenka (red.). Pedagogická fakulta Jihočeské university. České Budějovice 2006, ss. 158. (Lenka Vítová) – <i>Divadlo v české a slovenské literatuře. Sborník z mezinárodní literárnevedné konference konané v Opavě 13. a 14. září 2005</i> . Jakub Chrobák (red.) Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Ústav bohemistiky a knihovnictví. Opava 2007, ss. 118 (Lenka Vítová) – <i>The Horizons of Contemporary Slavic Comparative Literature Studies</i> . Edited by Halina Janaszek-Ivaničková. Warszawa 2007, ss. 251 (Bogusław Bakuła). – Karl Schlögel, <i>W przestrzeni czasu czytamy. O historii cywilizacji i geopolityce</i> . Tłum. I. Drozdowska i I. Musiał. Seria: Poznańska Biblioteka Niemiecka, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2009, ss. 550 (Joanna Roszak). – Interpretations. European Research Project for Poetics & Hermeneutics. Vol. No. 3. <i>The Black Arab as a Figure of Memory</i> . Edited by Kata Kulavkova. Skopje: Macedonian Academy of Science and Arts, 2009, ss. 380 (Bogusław Bakuła). – Anna Gemra, <i>Od gotycyzmu do horroru. Wilkolak, wampir i monstrum Frankensteinia w wybranych utworach</i> . Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2008, ss. 345; Ewa Stryczyńska-Hodyl, <i>Diabeł w literaturze litewskiej i łotewskiej od połowy XIX do połowy XX wieku</i> . Wyd. Naukowe UAM, Seria Filologia Bałtycka nr 4, Poznań 2008, ss. 272 (Karolina Korcz)	318
Autorzy „Porównań” 6, 2009 (w porządku alfabetycznym)	348
Książki nadesłane	352

COMPARISONS 6, 2009

A JOURNAL ON COMPARATIVE LITERATURE
AND INTERDISCIPLINARY STUDIES

comparis@amu.edu.pl

COMPARATIVE AND POSTCOLONIAL STUDIES II

CONTENTS

COMPARATIVE STUDIES - POSTCOLONIAL STUDIES

Timothy Breanna, <i>Humanism, philology and imperialism</i> (Transl. E. Kledzik, D. Kołodziejczyk).....	9
Anna Zelenková, <i>East-West studies in the context of contemporary comparative studies</i> . (Transl. A.F. Kola)	
	39
Alison Rice, <i>Francophone postcolonialism from Eastern Europe</i> (Transl. E. Kledzik).....	47
Tamás Scheibner, <i>A postcolonial age or postcolonial East and Central Europe?</i> (Transl. A. Czövek)	65
Magdalena Koch, "We" and "They", "Our kind" and "The other". <i>The Balkans of the 20th century from the colonial and postcolonial perspective</i>	75

POSTCOLONIAL CENTRAL EUROPE

Dariusz Skórczewski, <i>Colonized Poland, orientalized Poland: postcolonial theory towards the "Other Europe"</i>	95
Krystyna Kardyni-Pelikánová, <i>On the margin of postcolonial lectures in the relationship between Polish and Czech literature</i>	107
Tibor Žilká, <i>Postmodern postcolonialism in Slovak literature</i> . (Transl. M. Lemańczyk i L. Vitová).....	121
Agata Lisia, <i>(Post)colonial cities of Central Europe</i>	137
Emilia Kiedzik, <i>The province in the most recent Polish and German literature and in the contemporary Polish and German literary criticism</i>	149

A FEMINIST PERSPECTIVE ON THE POSTCOLONIAL THEORY

Barbara Czaplicka, "Entangled in violence". <i>Žensko pismo – emancipatory and critical discourse from the postcolonial perspective</i>	165
Dobrochna Dabert, <i>Woman's issues in Czech-Slovak film reflection after 1989</i>	179
Agnieszka Matusiak, <i>The colonial dancer in Orgia of Lesya Ukrainka</i>	197

TOŻSAMOŚĆ I DIALOG

Mieczysław Dąbrowski, <i>Deconstruction of Polishness and Germaness. Rudnicki and Załuski</i>	211
Wolfgang Schlotter, <i>In search of a Polish-Ukrainian dialogue: conditions and public-level talks from 1946 till 1989</i> (Transl. E. Kledzik)	225
Wiera Ocheli, <i>Social and cultural relationships between Poland and Georgia in XV-XVIIIth c.</i>	239
Hanna Ciszek, <i>The Great Idea and reestablishing of national unity and identity of Greeks</i>	245
Piotra Rudkowska, <i>From identity to sobornost'. Some remarks resulting from the discussion on the Bielorussian identity</i> (Transl. I. Blotskaya)	255

POINTS OF VIEW

Dipesh Chakrabarty - <i>From Subaltern Studies to Provincializing Europe: some postcolonial remarks on history</i> (Transl. E. Kledzik)	263

György Spiró, Two Central-East European mentalities from the point of view of the state (Transl. W. Kasprzak)	271

REVIEWS

Halina Janaszek-Ivaničková: Some remarks on the Jewish Question in Slovakia and Poland. On the margin of Barbara Suchoń-Chmiel book, <i>Spóźnione spowiedzi, czyli autobiografie uwikłanych w historię pisarzy słowackich XX wieku</i> (Barbara Suchoń-Chmiel, <i>Spóźnione spowiedzi czyli autobiografie uwikłanych w historię pisarzy słowackich XX wieku</i>). Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2007, pp. 214). - Anastasia Chatzigiannidi: (Anti)national love. Eros and identity in XIXth Greece (Mairī Mike, <i>Erōs (ant)ethnikos. Erōtikē Epithymia kai Ethniki Tautotita ton 19° aiōna</i> . Polis, Ateny 2007). - Agnieszka Matusiak: "All, what is art, can be a kitch" (Tamara Gundorova, <i>Kitč i literatura. Travestiji</i> . Vyd. „Fakt”, Kyiv 2008, pp. 280). - Emilia Kledzik: The poet and power (Anna Artwińska, <i>Poeta w służbie polityki. Instrumentalizacja Mickiewicza w PRL-u</i> i Goethego w NRD, Poznań 2008, pp. 266). - Dobrochna Dabert: The Prague Spring 1968 (<i>Pražské jaro 1968. Literatura – film – média. Materiály z mezinárodní konference pořádané Literární akademii za spolupráce s Městskou knihovnou Praha 20.–22. května 2008</i> . Literární akademie (Soukromá vysoká škola Josefa Škvoreckého), Praha 2009, p. 388)	287

DISCUSSIONS, OVERVIEWS

Myroslav Škandrij, <i>V objmach Imperii. Rosijs'ka i ukrajins'ka literatury novit'oji doby</i> , Vyd. „Fakt”, Kyjiv 2004, pp. 494 (Ryszard Kupidura). - <i>History of the Literary Cultures of East-Central Europe: Junctures and Disjunctions in the 19th and 20th Centuries</i> . Volume I, II, III. Eds. Marcel Cornis-Pope and John Neubauer. John Benjamins Publishing Company. Amsterdam-Philadelphia pp. 512; 2006, pp. 512; 2007, pp. 522 (Miloš Zelenka). - <i>Obraz minulosti v současné české a polské literatuře / Obraz przeszłości we współczesnej literaturze czeskiej i polskiej</i> . Sborník z mezinárodní vědecké konference / Materiały z międzynarodowej konferencji naukowej. Slezská universita v Opavě, Fakulta filozoficko-přírodovědecká, Ústav bohemistiky a knihovnictví. Wydawnictwo Naukowe „Śląsk”, Katowice - Opava 2006, s. 484. (Martyna Lemańczyk). - <i>Od teorii jazyka k praxi komunikace. Sborník prací členů Katedry českého jazyka a literatury</i> . Daniel Bina, Miloš Zelenka (red.). Pedagogická fakulta Jihoceské university. České Budějovice 2006, ss. 158. (Lenka Vítová) - <i>Divadlo v české a slovenské literatuře. Sborník z mezinárodní literárnevedné konference konané v Opavě 13. a 14. září 2005</i> . Jakub Chrobák (red.) Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Ústav bohemistiky a knihovnictví. Opava 2007, ss. 118 (Lenka Vítová) - <i>The Horizons of Contemporary Slavic Comparative Literature Studies</i> . Edited by Halina Janaszek-Ivaničková. Warszawa 2007, ss. 251 (Bogusław Bakula). - Karl Schlögel, <i>W przestrzeni czas czytamy. O historii cywilizacji i geopolityce</i> . Thum. I. Drozdowska i I. Musiał. Seria: Poznańska Biblioteka Niemiecka, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2009, ss. 550 (Joanna Roszak). - <i>Interpretations. European Research Project for Poetics & Hermeneutics</i> . Vol. No. 3. <i>The Black Arab as a Figure of Memory</i> . Edited by Kata Kulavkova. Skopje: Mecedonian Academy of Science and Arts, 2009, pp. 380 (Bogusław Bakula). - Anna Gemra, <i>Od gotyczmu do horroru. Wilkołak, wampir i monstrum Frankensteinia w wybranych utworach</i> . Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2008, ss. 345; Ewa Stryczyńska-Hodyl, <i>Diabeł w literaturze litewskiej i łotewskiej od połowy XIX do połowy XX wieku</i> . Wyd. Naukowe UAM, Seria Filologia Bałtycka nr 4, Poznań 2008, ss. 272 (Karolina Korcz)	318
Contributors to „Comparisons” 6, 2009 (in alphabetical order)	348
Received books.....	352